

Bo Clausen & Karen Sørensen

VI SKAL ALLE SAMMEN VÆRE HER

Syv film om inklusion i skolen

Inkluderet.dk

2016

Arbejdsmateriale til film 1: Den inkluderende skole

Medvirkende: Lærere, pædagoger og elever på Byskovskolen, Ringsted

Baggrund

Den første film sætter rammen for inklusion i folkeskolen og de øvrige seks film. Filmene beskæftiger sig med, hvordan inklusion kan lykkes. Filmene handler ikke om, hvorvidt inklusion er en god ide eller ej.

Den første film går dog bag om begrebet og klarlægger begrundelserne for inklusion. Begrundelsen for inklusion falder inden for fire diskurser:

- Den etiske diskurs: alle – uanset forudsætninger og herkomst – har ret til deltagelse i de almene fællesskaber
- Den politisk / samfundsmæssige diskurs: Den grundlæggende solidaritet mellem folk og samfundets sammenhængskraft skal genetableres
- Den pædagogiske og pragmatiske diskurs: Den pædagogik, som gør størst nytte ift. mangfoldigheden af børn og deres læring og trivsel, skal anvendes
- Den økonomiske diskurs: Der skal ske en effektiv udnyttelse af de økonomiske ressourcer ud fra, hvad der har størst effekt på børnenes læring og trivsel

Disse fire retninger er gode at orientere sig efter i samtalerne med kolleger og forældre.

Tre forhold skal være tilstede samtidig, før man kan tale om inklusion:

1. For det første skal børnene være til stede sammen rent fysisk. Man kan ikke være i et fællesskab uden fysisk at være sammen med de mennesker, som udgør fællesskabet.
2. For det andet må børnene i fællesskabet gøre noget sammen. Det er ikke nok at være fysisk tilstede i samme rum. Et reelt fællesskab kræver samspil og aktive relationer.
3. For det tredje skal børnene opleve, at de har et gensidigt udbytte af deltagelse. Alle børnene – ikke kun enkelte eller udvalgte grupper af børnene – skal have gavn af forskelligheden i fællesskabet. Både fagligt og socialt

Bjørn Hansen fra Danmarks Lærerforening udtaler i filmen:

"I de konkrete tilfælde står læreren derude og ved ikke, hvordan han skal håndtere det. Vi hører ofte udsagn som: 'Der er i løbet af sommerferien kommet to nye elever i klassen, som er flyttet fra en specialklasse – og jeg aner faktisk ikke, hvordan jeg skal håndtere det. Jeg

ved da godt, hvad ADHD betyder; men hvordan håndterer jeg det i min klasse?"

Dette ønske om at "kunne håndtere" er emnet i de syv film; men filmene er ikke en opskrift på, hvad læreren helt konkret skal gøre for at skabe inklusion i bestemte tilfælde – det ligger inden for metodefriheden.

Filmene angiver nogle konkrete eksempler på inkluderende læringsforløb, der illustrerer *de afgørende perspektiver* i det didaktiske arbejde med inklusion af alle børn.

Centrale udsagn i filmen

Alle har ret til et godt liv. Inklusion er dermed udtryk for en grundlæggende holdning til skolen.

Det nytter ikke noget, at jeg siger, at vi skal spille "håndbold", hvis jeg har en elev, der er afhængig af rollator og en anden, der har en spastisk lammelse i sin arm. Så må vi i stedet spille "bold" og lave nogle regler, der er tilpasset, så alle kan være med.

En vellykket inklusion ligger i den måde, vi ser eleverne på. At vi ser deres kompetencer og muligheder og vi ved, at de har noget at byde på. Det er det, vi skal have frem og bruge, når de skal være en del af fællesskabet.

Kravet til lærerteamet er forberedelse, forberedelse, forberedelse – det er alfa og omega

Vi skal altid graduere begge veje, det skal ikke være laveste fællesnævner, der gælder. De elever, der er meget dygtige, skal også udfordres. Det er også inklusion.

De relationer, som vi opbygger omkring de enkelte elever er super vigtige, så eleverne ikke bliver forvirrede. Vi forsøger at være forberedte på, at "han er min." Jeg skaber relationen. Jeg gør forarbejdet. Det er mig, der laver aftalerne.

Inklusion er muligt, men er der en grænse? Vi kan få flertallet til at tage hensyn til den enkelte, men hvis hensynet bliver så stort, at det går ud over flertallet, så kan der være en kant.

Hvis det skal lykkes kræver det faglighed, nytænkning og ledelsesopbakning. Det er et spørgsmål om ressourcer og rammer, så kan det lade sig gøre.

Arbejdsspørgsmål

- Hvordan arbejder teamet med inklusion i klassen?
- Hvordan justerer I på aktiviteterne, så de passer til de konkrete børn, som I har ansvaret for?
- Hvordan taler teamet om inklusionsarbejdet i klassen? Taler I om gruppen af børn eller om enkelte børn?
- Hvordan differentierer I?
- Hvordan fordeler I ansvaret for differentieringen af undervisningsaktiviteterne?

- Hvordan organiseres lærernes arbejdstid bedst, så der bliver plads til at forberede inklusionsarbejdet?
 - Hvordan samarbejder alle ansatte (ledelse, lærere, pædagoger) på skolen om inklusionsopgaven?
-

Vi skal alle sammen være her

Syv film om inklusion i skolen

© Bo Clausen & Karen Sørensen, 2016

Filmene er produceret af Batavia Media ApS for Inkluderet.dk

Stillfotos: Aida Riberholt-Rischel ©

Materiale og film er produceret med støtte fra Undervisningsministeriets Udlofningsmidler.

Film og materiale kan gratis hentes på webstederne: www.emu.dk og www.inkluderet.dk

Kopiering af filmene er ikke tilladt. Kopiering af det skriftlige materiale kan frit ske til brug på skolen.

Alle rettigheder til film og materiale tilhører filmproducenten og forfatterne.

Inkluderet.dk I/S

Solbakkevej 12

4180 Sorø

Tlf. 20545083 eller 21188925

Mail: bo@inkluderet.dk eller karen@inkluderet.dk

Web: www.inkluderet.dk

Inkluderet.dk er et partnerskab mellem Karen Sørensen og Bo Clausen om at skabe mere inklusion i dagtilbud og skoler gennem praksisnær konsulentbistand.